

تأثیر سرمایه فکری بر عملکرد درآمدی در شرکت‌های خدمات پرداخت

کبری مفتخر دریایی نژاد^{۱*} ، فرشید عفتی باران^۲

۱- کارشناس ارشد توسعه محصول، اداره طراحی خدمات و بهبود کسب و کار، بانک تجارت، (نویسنده مسئول) moftakhar.a@gmail.com
۲- دانشجوی دکتری اقتصاد، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران. farshidefati@yahoo.com

چکیده

هدف اکثر شرکت‌ها کسب سود بیشتر است و این امر در شرکت‌هایی که در بازار رقابتی فعالیت می‌کنند اهمیت زیادی دارد. این شرکت‌ها همواره به دنبال راهکارهایی هستند تا سهم بازار خود را توسعه و از این طریق درآمد خود را افزایش دهند. یکی از این بازارهای رقابتی در ایران، بازار صنعت خدمات پرداخت می‌باشد که هر ساله شرکت‌های فعال در آن گسترده و رقابت نیز بیشتر می‌شود. عوامل زیادی بر سهم بازار و نسبت درآمد شرکت‌های فعال در این بازار اثرگذارند. یکی از مؤلفه‌های مؤثر، ارزش افزوده حاصل از سرمایه فکری می‌باشد. هدف از این پژوهش، بررسی تأثیر سرمایه فکری و اجزای آن (سرمایه انسانی، فیزیکی و ساختاری) بر عملکرد درآمدی شرکت‌های فعال در بازار خدمات پرداخت الکترونیک طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۵ می‌باشد. عملکرد سرمایه فکری شرکت‌ها از طریق روش ارزش افزوده سرمایه فکری (VAIC) اندازه گیری شده است. نتایج رگرسیون پنل دیتا نشان داد که سرمایه فکری بر نسبت درآمد شرکت‌ها تأثیر مثبت و معنی داری دارد. در حالت خاص نیز، سرمایه ساختاری بیشترین تأثیر را بر نسبت درآمد شرکت‌ها داشته است. این نتیجه نشان می‌دهد ضریب کارایی سرمایه ساختاری در مقایسه با ضریب کارایی سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی تأثیر بیشتری بر درآمد شرکت‌ها داشته است. نتایج پژوهش محرک‌های خاص سرمایه فکری را که بر درآمد تأثیر می‌گذارند، شناسایی می‌کند.

طبقه بندی JEL: G11 ، G21 ، O34 .

واژه‌های کلیدی: ارزش افزوده، سرمایه فکری، درآمد، شرکت‌های پرداخت.

۱- مقدمه

شرکت‌هایی که دائماً نوآور هستند و فرایندها یا محصولات جدید را تولید می‌کنند در واقع مزیت رقابتی خود را افزایش می‌دهند. افزایش مزیت رقابتی موجب افزایش سهم بازار این شرکت‌ها می‌شود. در این میان شرکت‌های موفق، شرکت‌هایی هستند که خلاقیت و نوآوری، نوک پیکان حرکت آنان را تشکیل می‌دهد. شرکت‌های امروزی برای ادامه حیات، بایستی پویا